

16. marts un 1939. gads

Autors: Atis Lejiņš, Latvijas Ārpolitikas institūta direktors
Publicēšanas datums: Trešdiena, 2006. gada 15. marts.
Rubrika: Komentāri un viedokļi (2. lpp.)

Ja netiksim reizi par visām reizēm vaļā no upuru tautas sindroma, nebūsim gatavi sagaidīt godam nākamo — ceturto pasaules karu (ja skaitām auksto karu kā trešo). Ar mums var atkal sanākt tas pats, kas 1939.gadā.

Krievija atguvusi otro elpu, ES ir vājāka, nekā mēs to gribētu redzēt, un NATO ar grūtībām cenšas piemēroties cīņai ar starptautisko terorismu un pārkārtoties globālas lomas uzņemšanai lielajā drošības politikā. Amerikai pilnas rokas ar Irāku, un tagad vēl nāk virsū Irāna. Tuvie Austrumi varētu būt tā vieta, kur pirmo reizi kopš 1945.gada atkal sprāgst atombumba, bet Krievija faktiski atbalsta Irānu. Visiem zināms, ka Ķīna pozicionē sevi kā pasaules nākamā galvenā lielvara.

Vai esam gatavi jaunajām straujajām izmaiņām pasaules starptautiskajā sistēmā vai arī būsīm tikpat nevarīgi, kādi bijām 1939.gadā?

To, cik vārīga ir drošība pat tik drošām vecajām ES un NATO valstīm kā Dānija, apliecina šķietami nevainīgas karikatūras publicēšana. Pasaule tik tiešām ir kļuvusi par vienu vienīgu ciematu — kas notiek ielas vienā galā, tūlīt atbalsojas otrā galā. Dānijā tagad ir radusies arī liela iekšpolitiska problēma, turklāt ekonomiski zaudējumi islāma tirgū ir visai prāvi. Atceraties — ES pagāja mēnesis, kamēr tā varēja vienoties par Dānijas atbalstu.

Vai 16.marts mums neizvērtīsies par to pašu draudu drošībai, kāds Dānijai bija gadījums ar zīmējumiem par pravieti Muhamedu? Viss it kā pareizi, dāņiem ir tiesības uz vārda brīvību, mums — godināt kritušo leģionāru piemiņu.

Taču Dānijas gadījumā atradās pavisam nopietni spēki, kas izmantoja avīžu bildītes kā ieganstu karam pret Rietumu kultūras pasauli. Mūsu gadījumā 16.marts ir atkārtota izdevība zināmām aprindām, kas nevar samierināties ar Latvijas neatkarības atgūšanu un brīvās Latvijas Krievijas politiku. Esam pārāk neatkarīgi. Tādu izdevību kā 16.marts nevar vienkārši palaist garām un jāliek lietā iespēja atbēgties par Latvijas neatkarības atgūšanu.

Kāpēc mēs dodam saviem naidniekam tādu iespēju? Vai tāpēc, ka vienkārši neesam politiski pietiekami gudri, vai tāpēc, ka mūsos tomēr kaut kas nelāgs vēl palicis no vācu okupācijas mantojuma, kuru negribam atzīt tikpat vaļsirdīgi, tāpat kā visu nelāgo no padomju okupācijas mantojuma? Vai tomēr tāpēc, ka ļaunuma sakne slēpjas 1939.gadā un gadu vēlāk, kad padevāmies bez mazākās pretestības izpaušmēm?

Kādu iespaidu, jūs domājat, šāda valsts nodevība atstāja uz mūsu tautas apziņas visdziļākajiem noslāņojumiem? Vai tas vēlāk neizlaužas kā neadekvāta rīcība pilnīgi deformētā veidā? Atcerēsimies, ka, tikai 20 gadus pirms Ulmanis padevās padomju spiedienam, Latvija bija pieteikusi karu Krievijai un Vācijai un — uzvarējusi!

Pirms atšķetinām saikni ar 16.martu un valsts nodevību 1939.gadā, aplūkosim, cik dažādas pieejas bijušas katrai Baltijas valstij attiecībā uz nacistiskās Vācijas okupācijas politiku un tās sekām. Lietuvas pašpārvalde noraidīja Hitlera pavēli pakļaut savus vīriešus mobilizācijai. Bija tikai brīvprātīgie, tāpat kā Dānijā, Norvēģijā, Nīderlandē, Beļģijā, Krievijā utt.

Šodien Lietuvai, tāpat kā pārējām minētajām valstīm, nav 16.marta. Latvijas un Igaunijas vācu ieceltās pārvaldes pakļāvās Berlīnei. Vai te varēja nospēlēt tāds faktors, ka mums un igauņiem trūka senas valsts pašapziņas un tās tradīcijas spēks, kāds bija Lietuvai?

Varbūt nē, jo Latvijas gadījumā jautājumu par pakļaušanos vai nepakļaušanos, ja varam ticēt mūsu pētniekiem, izšķīra tikai viena balss; pusei pašpārvaldes bija drosme nostāties pret pavēli. Izšķirošā balss piederēja Pašpārvaldes vadītājam ģenerālim Oskaram Dankeram, kas varēja būt vācu slepenpolicijas aģents. Viņa dēļ pilnīgi bezjēdzīgā nāvē aizgāja bojā divas neatkarīgās Latvijas vīriešu paaudzes. Sekas jūtam vēl joprojām.

Kaut igauņi pakļāvās, viņiem tik un tā nav jābaidās no 16.marta, jo viņi iznīdēja savu 16.martu pašā iedīgli. Kā? Kā man toreiz pateica Igaunijas ārlietu ministrs Tomass Ilvess, šodien Eiropas Parlamenta deputāts, valdība runāja ar bijušajiem leģionāriem un tie uzreiz saprata, ka gājiens kaitētu Igaunijai. Provokatori palika gaidot, jo pēc dievkalpojuma baznīcā vecie vīri izklīda katrs uz savām mājām. Dīvainākais mūsu gadījumā ir tas, ka NATO pārstāvjiem, uzrunājot bijušos leģionārus, izdevās panākt to pašu, jo 16.marts sāka apdraudēt Latvijas iestāšanos NATO. Taču gadu pēc iestāšanās viss sākās no jauna! Un pasaule uzzināja, ka ir tāda valsts Eiropā, kur Hitleris ar Staļinu turpina karot!

Tiesa, vēlāk gan mūsu ziemeļu kaimiņi uzcēla atšķirībā no mūsu piemiņas vietas Lestenē neveiksmīgu pieminekli leģionāriem, kas izraisīja visai lielu traci, bet beigu beigās piemineklis kritušajiem paliek tikai piemiņas zīme kritušajiem un visi varēja nomierināties.

Zinot visu šo, kāpēc atjaunotā neatkarīgā Latvija nav oficiāli pateikusi savu vārdu par to, kā balsoja pašpārvalde? Un kāpēc nenoliekam ziedus tai dienā, kad vācieši nošāva kureliešus?

Vai kurelieši nebija tie, par kuriem gribēja būt piespiedu kārtā mobilizētie latviešu vīri un vēl ļaunāk — nepilngadīgie zēni? Atšķirībā no 16.marta, kas bija Hitlera ģenerāļu diktēta diena lielajā karā ar neskaitāmām kaujām, okupācijas asiņainā reakcija uz kureliešu pāraugšanu par objektīvi nacionālu spēku ir mūsu spēka apliecinājums un pilnībā atbilst mūsu nacionālajām interesēm.

Kauja ar vāciešiem būtu notikusi Rīgā, ja 19.divīzijai būtu ļauts atkāpties no Vidzemes caur Rīgu uz Kurzemi. Divīzija būtu palikusi Rīgā un sagaidījusi Sarkanu armiju, un tas arī nozīmētu nepaklausīt vācu virspavēlniecību. Kaut vai uz dažām dienām leģions pārtaptu par neatkarīgās Latvijas armiju. Bija tāds plāns. Vācieši to izjauca. Ja plānotais būtu īstenots, vai šodien kāds gribētu atzīmēt 16.martu?

Turklāt viens no pašpārvaldes noteikumiem piekrist mobilizācijai bija prasība, ka latviešu karavīri aizstāvēs tikai Latvijas robežu. Tāda bija arī Somijas valdības politika, kas nepakļāvās vācu spiedienam un savas armijas virzīšanos uz priekšu apturēja pēc zaudētās teritorijas atgūšanas. Somu armija nepiedalījās Ļeņingradas kaujās, un šī tālredzīgā politika palīdzēja Somijai nosargāt savu neatkarību. Atzīmējot 16.martu, mēs faktiski nostājamies Berlīnes pusē pret pašpārvaldi, kas tomēr centās glābt, ko varēja pēc tam, kad mobilizācija bija jau noticis fakts. Askolda Saulīša dokumentālajā filmā Sarkanais un brūnais bijušie leģionāri arī saka: viņi jūta, ka karoja par Latviju tikai tad, kad atkāpās uz savu zemi.

Taču laikā, kad pasaule gatavojas ceturtajam pasaules karam, vai varam atļauties turpināt karot Otro pasaules karu? Vai šādi spēsim nosargāt savu neatkarību XXI gadsimtā? Ja būtu godam sagaidījuši Otro pasaules karu, tad diez vai mums būtu tāds 16.marts un tik lieli cilvēku upuri, kādi bija Otrajā pasaules karā.

Mums droši vien būtu bijuši latviešu karavīri padomju armijā, kas Afganistānā būtu pārgājuši partizānu pusē, nevis lojāli karojuši par Latvijas okupētājiem. Padomju armijas sakāve Afganistānā atvēra mums brīvības vērtus, taču mums netika tas gods pielikt roku šai impērijas vēsturiskajai sakāvei. Iespējas bija — piedāvājumi tika izteikti.

Ja nespēsim nosodīt un distancēties no mūsu valdības divkāršās nodevīgās rīcības 1939. un 1940.gadā, mēs iedibināsim tradīciju padoties, nodot savu valsti un gatavību vienmēr karot svešu valstu armijās līdz pēdējam vīram — līdz mūsu galīgai iznīcībai.

Maksa par informāciju: 0.00 LVL

Lasītāju komentāri:

-, 15.03.2006 01:10:39:

Preteklis..

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

3xJ, 15.03.2006 01:55:33:

pec pirmas izlasisanas liekas logiski, izdrukasu un vairak iedzilinasos

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Kapralis Bandenicks, 15.03.2006 03:58:04:

Lejin, nemuldi mulkibas! Tev par arpolitiku nav ne mazakas jegas,tapat ka par 16.marta nozimi.Brauc "majas" uz Ameriku un pelni maizi ar darbu.
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Cepure nost, 15.03.2006 05:47:26:
Cepure nost Atim Lejiņam par drosmi. Paldies.
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Ja nebūtu leģionāri, 15.03.2006 06:33:15:
Atis Lejiņš šodien nebūtu dzīvs. Leģionāri izglāba kādas 200,000 latviešu dzīvības. Viņi tika uz Rietumiem un turpināja cīnīties par Latvijas brīvību. Piektītu Lejiņam, ka kaŗavīri neiet uz ielas, lai ienaidnieks viņus apsmietu. Vispār neiet tādās vietās kur viņus apsmej. Ar to viņi dara negodu paši sev un Latvijai, par ko viņi braši cīnījās
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Valdis, 15.03.2006 08:40:59:
AL vislabak sanak uzstaties angļiski, a latviski rakstīt gan nevajag.
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Metsasisu, 15.03.2006 08:41:18:
Lejiņam ir vairākas pareizas domas. Bet viņš kļūdās, sakot, ka somi nosargāja savu brīvību nepārkāpjot robežu. Patiesībā izšķiroša bija 1944. gada lielkauja, kad krievi, pildot Staļina pavēli, gribēja okupēt Somiju. Tad somi ielenca 3 krievu divīzijas un ar vācu artilērijas atbalstu tās pilnīgi iznīcināja. Ja Staļins toreiz par katru cenu būtu okupējis Somiju, tad Berlīnē pirmais būtu Eizenhauers. Es pats esmu piedalījies somu kara veterānu gājienā gar Mannerheima pieminekli. Un viesojos viņu kara veterānu savienības ģenerāļsekretāra Unto Sauresto mājā. Viņš zināja četrus vārdus krieviski : Ruki verh, brošai vintovku. Taču latvieši ievēlēja tādu valdību, kuras ārlietas kārtoja krievmīļi un glēvuļi, kas nespēja uzsist dūri uz galda un skaidri pateikt pasaules kas bija noticis. Birkavs un Co bloķēja visu, kas kaut kādā veidā atmaskoja krievu komunistu zvērbas un okupācijas noziegumus. Tagad šādu mazspēju aizsargāt latviešu intereses demonstrē TP vadoņi. Vai viņi, piemēram, aicināja pazīstamo žīdu publicistu Franku Gordonu paskaidrot amerikāņiem kas bija 2x2 divīzijas. Lejiņa kungs - izlasiet arī jūsu grāmatu Latvian and Jews Between Germany and Russia, kur leģionāri NAV klasificēti kā noziedznieki. Vienmēr iznāk tā, ka arī ar Jūs gādību, rietumu preseī tiek piespēlēti Latvijai naidīgi ziņotāji, kas no patiesības ir tikpat tālu kā no Mēness. Vēl sliktāk - tādi kas saņem algu Maskavā. Galu galā, Lejiņa kungs, arī pasaulē sapratīs, ka prezidents Reigans precīzi definēja kas ir Krievija. Nav ko pūst krievu aktuālo draugu stabulē, jo tas stāvokli tikai pasliktinās. Jo krieviem galīgais atrisinājums, kas viņus varētu apmierināt, ir vienīgi pasules virskundzība.
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

mmm, 15.03.2006 08:43:47:
Tā "200,000 dzīvību glābšana, kas spēja aizbēgt uz Rietumiem" ir mīts, ko nevajadzētu vairs atkārtot. Reāli 19.divīzija bija maza daļa no visas Ziemeļu armijas grupas, kas sēdēja Kurzemē. Bez pārējām motorizētajām vācu vienībām 19. divīziju noslaucītu no zemes virsas. Kāpēc viņi tur bija? Tāpēc, ka Hitlers cerēja vēl sakoncentrēt spēkus pretuzbrukumam...
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

antons, 15.03.2006 10:03:47:
Pirmo reizi Lejiņš pasaka nav jākaro svešās armijās- tātad Irakā un Afgāņos. Pareizi! Latvieši brauciet mājās!
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Haris, 15.03.2006 10:14:13:
Vai tomēr tāpēc, ka ļaunuma sakne slēpjas 1939.gadā un gadu vēlāk, kad padevāties bez mazākās pretestības izpaušmēm? Kādu iespaidu, jūs domājat, šāda valsts nodevība atstāja uz mūsu tautas apziņas visdziļākajiem noslāņojumiem? Vai tas vēlāk neizlaužas kā neadekvāta rīcība pilnīgi deformētā veidā? ===== Daļēji tā varētu būt taisnība, bet NOTEIKTI TIKAI DAĻĒJI!
Kāpēc gan igauņi un sevišķi lietuvieši, kuri tāpat padevās, nav tik ļoti satraumēti kā mēs? Varbūt tāpēc, ka arī viņus "nodevis" Kārlis Ulmanis – tātad ne viņējais?!
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Vucis, 15.03.2006 10:19:39:

Tas tikai pierada, ka Latvijas valdība, deputāti, politiķi ir nespejīgi, viņi ir korumpēti, tai skaitā, politiski korumpēti, piemēram Sleseris. Tacu Latvijas prezidentē so sleseri ir auklējusi visu savu prezidentūras laiku. Lejins vavulolo, bet pats ka glevuslis nav spejīgs lietas saukt istajā varda, kas notiek Latvija. Latvijas varu ir sagraiesi, intriganti, zagļi, meli, bezatbildīgi radījumi un netraucēti to izmanto, tacu Lejins uz to visu noraugas ar vienaldzību un kritizē arpolitiku, pat draudot Latvijas cetruto pasaules karu, jo luk, legionāri grib atdot godu saviem krilidzcilvekiem, jauna paudze, kas ir ligiski, arī to pasu grib. Lejins ir uztraucies par to, ka Kreivija attistas ļoti intensīvi, tikai viņš ir aizmirssi pieblist, ka Kreivijas prezidents, ministri Krievitīvi un citīgi strada atskiriba no Latvijas, kur minsitri sava starpa verpj intrigas, turpina izzagt Latvijas valsti, slinko un korumpejas, prezidentē vizinas pa pasaulu un tuskas runas runa, nevienam nevajadzīgas, bez jēl kaut kadiem ieguvumiem Latvijas valstij, tizdevumi, uzņemot Latvija liekezus....kad pasu tauta dzīvo liela nabadzība, ta Lejina kungs.
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

q, 15.03.2006 10:25:34:

Te nevienam nav taisnība, bet es teiktu, ka latvieši kā tauta ir "valstsnespējīgi".
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Ark, 15.03.2006 10:32:02:

Jums nav pamata teikt, ka ja nebūtu leģionāri, Atis Lejiņš šodien nebūtu dzīvs. Ko noziimee "izglāba kādas 200.000 latviešu dzīvības", ja, piemēram, latviešu beeglji, kuri sagaidīja kara beigās Austrumvaacijaa un citur padomju okupaācijas sektoraa peec kara atgriezaas Latvijaa un turpinaaja te dziivot. Runa ir par tuukstosiem cilveeku, kuru viduu bija arī mani radi. Taatad es zinu par ko es runaaju. Par kaadu latviešu dziivību izglāabsanu vispaar var runaat, ja legionaa pildot svesas paveeles bojaa gaajaa desmitiem tuukstosu latviešu.
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Juris, 15.03.2006 10:32:43:

Ir tads termīns prostituta un ir arī politiska prostituta, prostituta vesturnieks....riebīgi, pretīgi un viņi vel grib, lai tauta sadus nelgas cienā...
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Haris, 15.03.2006 10:35:50:

Domāju, ka tie, kas par spīti masīvajam spiedienam tomēr grib doties gājienā, ir tās latviešu daļas pārstāvji, kam vienkārši ikdienā krājas un atjaunojas rūgtums un īgnums, vērojot LIELĀKĀS DAĻAS LATVIEŠU izturēšanos, kas apliecina – latvietība, latviešu valoda, patriotisms nenožīmē praktiski neko. Manuprāt, viena no spilgtākajām izpausmēm šim fenomenam ir ikdienā vērojāmā gandrīz pilnīgā latviešu pakļaušanās un izdabāšana krieviem (un citiem iekļīdeņiem), izvēloties saskarsmes valodu. Tā jau nu arī droši vien ir tā pati "mūsu tautas apziņas visdziļāko noslāņojumu" izpausme. Un tad iznāk tāds kā absurds – Lejiņš un viņam līdzīgi domājoši (iespējams, labu vēlot) mēģina kušināt vēl tos dažus atlikušos sparīgos latviešus, un mudina tos iekļauties parasto, "Ulmaņa un vēstures" satraumēto latviešu mietpilsoņu slimīgajā uzvedības modelī – MIERĪGA EKSISTENCE PAR JEBKURU CENU.
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Haris, 15.03.2006 10:39:04:

Un vēl. Tā arī neatbildēta paliek pretruna: kā Latvijas valsts institūcijas grasās nodrošināt kārtību un drošību NATO sanāksmes laikā, ja pilnībā atzīst, ka nespēj nodrošināt kārtību vienas mazas demonstrācijas laikā? Vai tiešām NEVAR, NESPĒJ, vai arī tikai NEGRIB?!
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Māris, 15.03.2006 10:40:56:

Kremlis nav un nebūs mēraukla Latvijai, tomēr objektīvā realitāte ir tāda, ka tai pašā Maskavā dzīvo desmitiem tūkstošu ārzemnieku, tajā skaitā vairāki tūkstoši diplomātu, kuru daļa skatās tās pašas Krievijas TV programmas, lasa ziņu aģentūru ziņas un skatās bildes. Es neuzskatu, ka Latvijas diplomātiem svarīgākais būtu izskaidrot 16. martu, jo Latvijas vēsturē ir svarīgākas dienas un notikumi. Diemžēl svešā armijā MOBILIZĒTUS (okupācijas armijā piespiedu kārtā iesauktus) tautiešus nevar novienādot ar Brīvības cīņu dalībniekiem, Nacionālajiem partizāniem, 1940.-1941. gada pretošanās kustības dalībniekiem. Lietuvieši sekmīgāk izvairījās no asiņu izliešanas svešās okupācijas armijās un saglabāja vairāk spēku Nacionālo Partizānu karam, kas Lietuvā bija niknāks un plašāks nekā Latvijā un kavēja migrantu ieplūšanu. Nacionālie partizāni Latvijā, salīdzinot ar Lietuvu, ir pusaizmirstā stāvoklī.

Tā ir traģēdija, ka tik daudziem latviešiem bija jāizlej savas asinis svešu, naidīgu armiju uniformās, turklāt, ņemot vērā, ka pirms tam bija reālas iespējas cīnīties zem saviem karogiem un ciešot mazākus zaudējumus. Un piemiņas dienu pārvērst par izrādīšanos ir nožēlojami, kā no NS savienības, tā plineriešu un tamlīdzīgo puses. Un vēl - RD lēmums arī ir visnotaļ stulbs.
Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Māris - turpinājums, 15.03.2006 10:42:00:

Es ieteiktu arī katram pašam sameklēt atbildes uz šādiem jautājumiem 1) Vai svešās, noziedzīgās armijās (t.sk. sarkanarmijā un vērmahtā) piespiedu kārtā iesaukti latviešu karavīri ir varoņi? Nē, nav varoņi, ir upuri, tūkstošiem kritušo zem svešiem karogiem (arī tie tūkstoši Latgalē un Vidzemē mobilizēto 1944. gada rudenī). 2) Vai starp Latvijas armiju, Nacionālajiem partizāniem, Brīvības cīņu dalībniekiem, Pretošanās kustības dalībniekiem un pēc noziedzīgu varu, okupantu pavēlēm izveidotu Leģionu, sarkanarmijas 130. korpusu var likt vienlīdzības zīmi? Nevar, jo noteikšana te ir bijusi okupācijas varām, nevis pašiem. Augstākminēto es papildīnu - vajadzēja pretoties (somi cīnījās, poļi cīnījās visnelabvēlīgākajos apstākļos zem SAVIEM karogiem) 1939. gada rudenī. 3) Kā vērtēt lietuviešu nostāju, izvairoties no dienesta okupantu karaspēkos, un plašo Lietuvas Nacionālo Partizānu karu, kurā cilvēku - SAVĒJO - zaudējumi bija mazāki nekā piespiedu kārtā iesauktiem karojot svešās uniformās? Atzinīgi, lietuviešiem izdevās labāk nosargāt savas tautas dzīvo spēku. Leģionārus es cīņu par kaujām pie Cesvaines un Mores, par cīņām Kurzemes cietoksnī - tā bija jācīnās zem Latvijas karogiem 1939. gada rudenī un vēlāk.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Māris, 15.03.2006 10:44:38:

Divkārsa komunistisko sociālistu okupācija arī nepadara par nenotikušu Nacionālsociālistu okupāciju - kā vieni, tā otri iznīcināja desmitiem tūkstošu Latvijas pilsoņu. Labu okupantu NAV. Manuprāt, karošana par savu zemi svešu armiju sastāvā ir nevis varonība, bet traģēdija. Varbūt dažam tā liekas varonīga traģēdija, bet traģēdija tā bija tik un tā. Ja pasakām vienu, tad tas ir jāpasaka līdz galam - valdība pasaulei paskaidro, ka viņi ir cīnījušies pret padomju varas atgriešanos Latvijā, būdami piespiedu kārtā mobilizēti vācu okupācijas armijā. Piekritu, ka Latvijas valdībai ir jāizstāv vecos vīrus, jo viņi pirms tam bija Latvijas pilsoņi, kuri tika piespiedu kārtā iesaukti divās svešās okupācijas armijās, un jāizstāv arī pret dažādu organizāciju mēģinājumiem gūt no viņu pieminēšanas sev politisku labumu. Taču ir absurdi 16. martu pielīdzināt 11. novembrim - karošanu piespiedu kārtā okupācijas armijā ar karošanu SAVā armijā par SAVU valsti. Karojot piespiedu kārtā svešā armijā, nav iespējams vispirms karot par savu valsti. Piedodiet, bet nacionālsociālistu un komunistu vadītas okupācijas armijas par sabiedrotajiem es nekādi nevaru uzskatīt. Man tas ir nepieņemami.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Māris - turpinājums, 15.03.2006 10:45:34:

Un vēl - somi nekaroja Vācijas pusē, viņi karoja par zaudētajām zemēm Ziemas karā. Somi t.s. Turpinājuma karā iesaistījās tikai pēc komunistu aviācijas uzbrukumiem somu pilsētām. Turklāt bija arī tāds Lapzemes karš, kurā somi iztīrīja savu zemi no nacionālsociālistu armijas paliekām. 1940. gada vasarā stāvoklis jau bija sliktāks nekā 1939. gada rudenī (Francijas krišana, komunistu un nacionālsociālistu draudzība un nostiprināšanās), tāpēc pretoties vajadzēja 1939. gada rudenī, atsakoties slēgt bāzu līgumu. Ja somu paraugs neder, vai tiešām labāk ir savā zemē ielaist okupācijas karaspēku? Nē un vēlreiz nē. Nacionālsociālistu okupācijas laikā, vēl pirms fīrera pavēles par Legiona dibināšanu, 1941. - 1943. gadā tika nogalināti tūkstošiem Latvijas pilsoņu (galvenokārt 1941. gada nogalē) - es nespētu saukt okupācijas varu, kuras elite ir atbildīga par tūkstošiem noslepkavotu Latvijas pilsoņu, par sabiedrotajiem. Atbrīvotāju nebija - bija okupanti pirmoreiz, otroreiz un trešoreiz. Var piekrist, ka daudzi leģionāri kļuva par nacionālajiem partizāniem, tomēr, salīdzinot ar Lietuvu, Latvijā neizdevās izveidot tik plašu pretestību komunistu otrajai okupācijai, rezultātā Latvijas pilsētas pārplūdināja iebrucēju straumes.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Māris - nobeigums, 15.03.2006 10:46:25:

Ulmaņa rīcības rezultāts bija vairāk nekā 200 tūkstošu mobilizētu vīru komunistu un nacionālsociālistu karaspēkos, lielākā daļa kritušo krita ārpus Latvijas. Ulmanis liedza iespēju aizstāvēt savu valsti. Latvijas pilsoņu kopskaits Latvijā kara beigās saruka par pusmiljonu (1/4 daļu), vēl nemaz nerēķinot nacionālo partizānu kara un izsūtīšanu upurus 1944.-1956. gados. Kur te ir ieguvums? Vieni vienīgi zaudējumi, nedomāju, ka, pretojoties 1939. gada rudenī, Latvija zaudētu pusmiljonu pilsoņu. To pašu somu zaudējumi, karojot piecus gadus, bija daudz mazāki. Salīdzinot Latviju ar Somiju un Poliju, kuras

abas pretojās 1939. gada rudenī, kā arī, salīdzinot ar Lietuvu, kas plašāk pretojās no 1944. gada (atcerēsimies arī plašās lietuviešu cīņas 1941. gada jūnijā!), redzams, ka Latvija galu galā nonāca visneizdevīgākā stāvoklī. Secinu, ka mūsu kaimiņvalstis izvēlējās sekmīgākus paņēmienus - cieta mazākus zaudējumus, saglabāja vairāk dzīvā spēka, cīnoties "Armia Krajowa", Lietuvas partizānu armijā, varonīgajā somu-karēju armijā utt. Latvieši 1944.-1945. gadā komunistu un nacionālsociālistu armijās karodami jau bija tā izklīdināti un izkaisīti, ka Nacionālo partizānu karš nebija tik plašs un sekmīgs, kāds tas varēja būt. Atceros arī Visvalža Lāča pirms desmit gadiem rakstīto (grāmatas par Otro Pasaules karu), ka nekas labs latviešus negaidītu nacionālsociālistu uzvaras gadījumā un mūsu lielāko daļu nacionālsociālistu asā slotā izslaucītu no Latvijas.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Haris, Juris, 15.03.2006 10:50:52:

Nevarētu piekrist, ka Lejiņš ir tieši "prostitūta". Palasot viņa grāmatas, rodas spilgts iespaids, ka viņš ir gan patriots, gan ideālists. Bet, kā katrs cilvēks, arī viņš nav brīvs no stereotipiem un domāšanas klišejiem. Piemēram, viņš atsakās redzēt līdzību starp latviešu karošanu "svešās armijās" vispār un Latvijas brīvprātīgi obligāto iesaistīšanos semītu problēmu risināšanā Tuvajos Austrumos. Un, piemēram, tā pati jau viņa grāmatās cilātā tēze, ka tieši Ulmanis ir "vainīgs", "nodevējs", "nelaimju cēlonis", utt. Protams, pavērtās sabiedrības cēlājam "Dienai" tā ir īsta medusmaize. Cita viedokļa aizstāvim "Diena", protams, savu sleju neatvēlēs, ja nu vienīgi tas cita starpā būtu ar mieru nozāķāt kādu tajā brīdī aktuālu "Dienas" ienaidnieku – Lembergu, TP vai Šleseru.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Māris, 15.03.2006 10:50:54:

Paldies Atim par rakstu.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Haris, Mris, 15.03.2006 11:08:01:

Salīdzinot ar Lietuvu, Latvijā neizdevās izveidot tik plašu pretestību komunistu otrajai okupācijai, rezultātā Latvijas pilsētas pārplūdināja iebrāucēju straumes. ===== Kāpēc? Varbūt KĀRLIS ULMANIS VAINĪGS? Bet varbūt fakts, ka Latvijā bija daudz attīstītāka transporta un rūpniecības infrastruktūra? – Latvija bija daudz gardāks un intensīvāk gremojams kumosīšs. Trīs ostas; Rīga arī ģeogrāfiski bija centrs, kur ērtāk novietot Baltijas kara apgabala štābu. Arī kultūras īpatnības un atšķirības – lietuviešu atmiņas par savu dižo valsti senatnē, stiprā katoļu baznīcas ietekme sabiedrībā, līdz ar to sabiedrība daudz homogēnāka (īpašība, ko mūsdienās Latvijā par varītēm cenšas noārdīt liberāļi a la "Dienas" kompaška).

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Kindzulis, 15.03.2006 11:44:15:

Paldies Lejiņam par rakstu. 1939.gadā visas Baltijas valstis un Somija kopā varēja pretoties krieviem un to vajadzēja darīt, pat militāri tas nepavisam nebija bezcerīgi. Tad arī Anglija un Francija būtu sabiedrotās, un vismaz politiski atbalstītu, kas arī nebūtu mazsvarīgi. Bet tas viss ir no sērijas, kas būtu, ja būtu. Interesants ir jautājums, kāpēc Afganistānā nebija neviena baltieša, kas būtu pārgājis modžahedu pusē - droši vien vienkārši nebija iespējas tiem, kas to gribētu, neticu, ka tādu cilvēku, kas to gribētu, nebija.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

nevar atbildēt, 15.03.2006 11:52:30:

Latviešiem nav jākaro ne vācu, ne krievu, nedz arī amerikāņu armijā. Gribētos pajautāt Lejiņa kungam - vai Baltijas Somijas militārā alianse un parlamenti pieņemtu lēmumu pretoties krieviem? Domāju, ka Lejiņa kungs uz šo jautājumu nevarētu atbildēt - tāpat kā par sava Institūta patiesajiem finansētājiem.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Haris, 15.03.2006 14:57:17:

Taču laikā, kad pasaule gatavojas ceturtajam pasaules karam, vai varam atļauties turpināt karot Otro pasaules karu?===== Interesanti, ka Lejiņš par "ceturto pasaules karu" runā kā par visiem sen zināmu lietu, kas komentārus neprasa.:) Un arī neviens no komentētājiem neuzskata šādu tēzi par apspriešanas vērtu. Varbūt kāds man, nezinītim, varētu paskaidrot – kad, kas, ar ko? Vai arī Lejiņš vienkārši ir dziļi iegrimis kaut kādās savzvērestību teorijās, par kurām taču "pēc definīcijas" būtu tikai jāpavīpsnā?:))

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

odziņa, 15.03.2006 16:51:35:

Varbūt, kaut kas no Lejiņa teiktā varētu tikt uzklauts un saprasts, ja latvieši būtu lepna un brīva nācija. Diemžēl, tā nav. Nav ne lepnuma (par ko gan?, par savu glēvumu?), ne brīvības. Okupācija joprojām turpinās un, lai kā negribētos Lejiņam, latviešiem nākas izcīnīt pēdējās Otrā pasaules kara kaujas. Nācijas identifikācija ar leģionāriem turpinās, jo valdība glēvi atdod pozīcijas- latviešu valodas, Latvijas teritorijas, mūsu vēsturiskās patiesības, pilsoniskās kopības.... Mūsu zeme ir okupēta- Abrene de facto, bet pārējā Latvija- pilna ar bezkaunīgiem okupantiem un viņu pēctečiem, kuri nemaz neslēpj savu nicinājumu Latvijai un simpātijas Krievijai, mūsu pilsoņu kopums draudoši papildinās ar svešiem, Latvijai naidīgiem pilsoņiem, MĒS JOPROJĀM ESAM OKUPĒTI! Bet politikorektā pasaule mūs nedzird un dzirdēt negrib. Tad es lai pakļautos tai? Nē! Mani varoņi ir leģionāri, kuri cīnījās pret krieviem toreiz, jo šī cīņa nav beigusies. Un es neuzklausu Lejiņu, jo viņa sirds ir politikorekti auksta pasaules pilsoņa sirds.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

LVLVSIEM, 15.03.2006 17:02:06:

parazīta domāšana. ko sis nozīmē: "Krievija atguvusi otro elpu, ES ir vājāka, nekā mēs to gribētu redzēt" - to uztvert kā kādā draudu? un kāpēc 39 gadā tik viegli sākās krievu okupācija? Jo krievi un žīdi no iekšas sagrāva Latviju! Līdzīgi kā to mēģina darīt arī mūsdienās! ko tu gudrais "dienas" "domātājs" ieteiktu? mīlēt mūsu ienaidniekus? mīlēt tos kuri grib mūs redzēt iznīcinātus? neticami kā var diena vispār darboties Latvijā? vēl vairāk tracina šādi viedokļi un avīzes nekā kautkādas čas un vesti.

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Knaģis, 15.03.2006 18:36:59:

Šis, daudzu un arī manis cienītā Lejiņa kunga raksts diemžēl ir viens vienīgs "kā būtu, ja nebūtu" jeb "ja tantei būtu riteņi...". Lasot rakstu un arī komentārus, mani, to laiku aculiecinieku un notikumu līdzdalībnieku, mās šaušmas - kāda izskatīsies mūsu vēsture vēl pēc gadiem 30 - 40, ja viņu turpinās tāpat muļļāt, kā pēdējos 15 gadus? Ne mazākās kriptaiņa taisnības vairs tamā nebūs atrodamā. Lejiņa kungs pielaiž to pašu kļūdu, ko gandrīz visi vēsturnieki un žurnālisti un arī raksta komentētāji - par pusgadusimtu un pat gadusimtu veciem notikumiem spriež un tos tiesā tā, it kā tas būtu noticis vakar. Un vēl kas - klasiskais jautājums: "bet tiesneši? kas?"

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Graudiņš, owl102@aol.com, 15.03.2006 20:29:42:

Garš, stipri atšķaidīts stāsts bez redzamas vajadzības

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Dr. K. I. Abolins, abolins@gmx.net, 15.03.2006 21:37:18:

Ja, Ati Lejin, apsveicu. Labs raksts. Pareizi par ceturto pasaules karu. Lai Dievs stav musu tautai klat. Skaidrs, mums ir domstarpības par Krieviju, par Afganistanu un Kinu tik un ta. Bet vispar pec manam domam labakais raksts, ko Atis Lejins jebkad ir uzrakstijis. Chapeau!

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Jefins, 15.03.2006 23:36:51:

Pazistu Ati Lejīnu jau no Minsteres laika kad vins Eiropa un velak Amerika centas ar kreiso politiku nopelnit izdzivosani nestradaļot godīgu darbu. Tiekoties ar viņu personīgi ieteiksu atzīt ka Legionari izglaba viņa dzīvību un 200,000 Latviešu dzīvības, ieskaitot manu ģimeni

Pievienot komentāru | Lasīt visus komentārus

Guntis ASV, 16.03.2006 01:17:49:

Vai kadam zinams, kada sodien ir Vacijas valsts nostaja legionaru lieta? Vai Vacija legionarus uzskata par cietusiem vai brivpratīgi sabiedrotiem? Cerams, ka kads drossirdīgs "Dienas" reportieris Vacijas vestniekam pajautas so kutelīgo jautajumu. Kad pirms paris gadiem centos kaut ko uzziņat Vacijas Arlietu Ministrijā, runas viri laipoja, laipoja, bet ta ari neko neatbildeja. So lietu varetu reizi par visam reizem nokartot, iesudzot Vaciju starptautiskā tiesā par kara noziegumu-- okupetas zemes iedzīvotāju iesauksanu Vacijas armija. Andrievam Ezergailim taisnība, ka sajās jautajumos parak biezi valda žurnalistu un demagogu spriedesana, un nevis likumi, dokumenti un tiesas procesi.